

**Det kgl. danske
Landhusholdningsselskabs Generalforsamling
Fredag den 10. December 1943.**

Selskabets ledende Præsident, Godsejer, Dr. med. *K. A. Hasselbalch*: Ligesom det var Tilfældet i Fjor, har jeg den Glæde at kunne aabne denne vor Generalforsamling uden at behøve at mindes Medlemmer af Bestyrelsen, der i Aarets Løb er afgaaede ved Døden. Tør jeg udtale Haabet om, at dette Træk af Ungdom og Livskraft maatte præge vort Selskabs Ansigt ogsaa i Fremtiden, baade over for Offentligheden og navnlig indadtil, ved en stadigt rindende Strøm af friskt Arbejde for vort Selskabs samfundsnyttige Formaal.

I dyb Taknemmelighed og Ærbødighed samles vi i Mindet om vort udmærkede „bestandige“ Medlem, Statskonsulent *Harald Faber*, som for nylig afgik ved Døden i den høje Alder af 87 Aar. Det er et rigt og for vort Samfund uvurderligt Livsarbejde, som her har fundet sin Afslutning.

Da Harald Faber i 1884 fik Ansættelse i Dairy Supply Co., London, var han gennem sin forudgaaende Uddannelse alsidig rustet til den Gerning, han valgte sig, at faa forædlet og omformet den danske Landbrugsproduktion til det engelske Markeds Krav og derved faa vor Eksport bedre placeret i England. Starten skete i Samarbejde med vort Selskab, fra 1888 blev Faber i 43 Aar den danske Stats Landbrugskonsulent i England.

Af det Kæmpearbejde, Faber her udførte med Front mod begge de to mere eller mindre uvillige Parter, som det var nødvendigt for vort Land at bringe i intim og varig Kontakt, skal jeg kun minde om Lurmærket — som Faber endda selv tegnede — om Loven om Vandindhold i Smør, om de forbedrede Transportforhold for Varerne, om Sortering af Æg, om Smørrets Pakning i engelsk Nettovægt, altsammen virksomme Foranstaltninger til Støtte for vor Eksport. I samme Retning virkede hans to store Publikationer paa Engelsk om dansk Andelsvirksomhed og dansk Fodring og hans energiske Bekæmpelse af Misbrug af Varebetegnelser. Gennem disse 43 Aar, da Faber var vore Varers Fortaler derude og vor Revser og Vejleder herhjemme i Skrift og i Tale, udrettede han mere for vor Landbrugs-Eksport, end nogen Enkeltmand nogensinde har gjort.

Jeg kan, naar jeg ser tilbage paa denne Harald Fabers lykkeligt udførte Mission, ikke lade være at mindes en Barnehistorie fra det Faberske Hjem i Odense, som er mere eller mindre korrekt, men karakteristisk. Der hørtes en Dag Gny og Graad fra Barnekammeret, og Moderen kom til og spurgte forskrækket, hvad der var løs. Harald Faber sad da over sin yngre Broder, som han havde bearbejdet korporligt, og forklarede: Han vil ikke holde af mig, men han *skal* holde af mig. — Det var en tilsvarende kraftig Kur, Harald Faber som Mand anvendte for at bringe de to uvillige Parter, det danske Landbrug og det engelske Marked, i godt Forhold til hinanden. Naa, der skal jo nok flere Elementer til Kurens Succes end Vold alene! Det ved man Besked om paa et højere Kulturtrin, og det vidste den højt kultiverede og gennemelskverdige Harald Faber og viste det i sin Gerning.

Der er noget vemodigt og gammeldags-rørende i vort Selskabs Betegnelse af et fortjent Medlem som „bestandigt“. Vi tør dog indestaa for, at vor Paaskønnelse og Hengivenhed for Harald Fabers Livsværk vil forblive bestandig. Vi vil ære og højagte hans Minde bestandigt.

Om Statsminister *Th. Madsen-Mygdal* og Landinspektør, Lektor *Aage Feilberg*, der ogsaa i det forløbne Aar er afgaaet ved Døden, har der tidligere været Nekrologer i vort Tidsskift. Ogsaa disse Mænds Gerning vil vi mindes i Taknemmelighed.

Forsamlingen rejste sig.

1. Udfaldet af de foretagne Valg.

Sekretær *Axel Nielsen*: Resultatet af de foretagne Valg er først for Præsidiervalgets Vedkommende, at Forpagter *Aug. Bech* er valgt til Præsident med 412 Stemmer, medens Forstander *Josef Hansen* fik 271 Stemmer.

Til Bestyrelsesraadet er nyvalgt Forpagter *Gunnar Tvedegaard* med 433 Stemmer og er genvalgt Professor *H. Møllgaard* med 470, Kreditkassedirektør *Aksel Jensen* med 501, Godsejer *E. A. Tesdorpf* med 481, Kreditforeningsdirektør *Hans Hansen* med 502, Greve *H. Knuth* med 466 og Direktør *Chr. Stahl* med 489 Stemmer. 35 Stemmer afgaves paa forskellige andre Kandidater.

Til Revisor er genvalgt Inspektør *Ib Windfeld* med 490 Stemmer og til Bestyrelsen for Fond til Landmænds Uddannelse er genvalgt Godsejer *K. Langkilde* med 475 Stemmer.

Der er i Aar ialt afgivet 689 gyldige Stemmer, og en halv Snes Stemmesedler indkom for sent.

2. Bestyrelsesraadets Valg af Medlemmer til
Belønningsudvalget m. v.

Sekretær *Axel Nielsen*: Ved sit Møde den 18. November i Aar genvalgte Bestyrelsesraadet de efter Tur afgaaende Medlemmer af Belønningsudvalget d'Hrr. Gaardejer *Bertel Bjerre* og Gaardejer *Aage Johnsen*.

Ved samme Møde vedtog Bestyrelsesraadet at rette Henvendelse til Forstander *L. Lauridsen*, Graasten, om at indtræde som Selskabets Repræsentant i Statens Husdyrbrugsudvalg, hvilket Forstander *Lauridsen* har erklæret sig villig til.

Forstander *L. Lauridsen*, Graasten, er derefter som Selskabets Repræsentant i Statens Husdyrbrugsudvalg automatisk Medlem af Bestyrelsesraadet.

Præsidiet har ved sit Møde den 18. ds. vedtaget at henstille til Forstander *P. N. Gaardmand* at fortsætte som Selskabets Repræsentant i Statens Planteavludvalg i Perioden 1944—48.

Ligeledes har Præsidiet vedtaget at henstille til Forpagter *Aug. Bech* at fortsætte som Selskabets Repræsentant i Statens Redskabsudvalg.

Dr. Hasselbalch er af Bestyrelsesraadet valgt ind i Selskabets Lærlingudvalg, og Bestyrelsesraadet har samtidig vedtaget at henstille til Generalforsamlingen at genindvælge *Dr. Hasselbalch* i Bestyrelsesraadet, hvilket i Henhold til Lovens § 6 b kan foretages af Generalforsamlingen, naar det drejer sig om et Medlem af et af Selskabets faste Udvalg.

Kan Generalforsamlingen slutte sig hertil?

Dette blev vedtaget med Akklamation.

Dr. Hasselbalch: Hertil har jeg dels at sige Tak til Generalforsamlingen og til Medlemmerne, fordi De ved den skriftlige Afstemning har genvalgt de Medlemmer af vor Bestyrelse, som var paa Genvalg, dels har jeg at rette en Tak til Gaardejer *Niels Nielsen*, som hermed udtræder af vor Bestyrelse. *Niels Nielsen* er paa Alder med mig, og han mener som jeg: hellere gaa, naar Folk siger „allerede“, end naar de siger „endelig“. Vi har haft den Glæde at have *Niels Niensens* kloge og lunefyldte Personlighed inden for vor Bestyrelse i ikke mindre end 21 Aar og skilles fra ham med Vemod.

Samtidig bydes Velkommen i Bestyrelsen — hvor ogsaa jeg er nyvalgt Medlem, hvad jeg takker for — Forpagter *Gunnar Tvedegaard*, som jeg ikke kender uden af Anseelse, men det er heller ikke saa lidt. Vi venter en Berigelse af vor Bestyrelse ved dette nye Medlems Tiltræden. Tillige Velkommen til det nye Bestyrelsesmedlem, som i Kraft af sin Indvælgelse i Husdyrbrugsudvalget ogsaa er Medlem af Bestyrelsen: Forstander *L. Lauridsen*, Graasten.

Af Formaliteter, som ikke er nogen Formalitet, men rent ud sagt en Hjertesag, er der ikke andet tilbage end at hilse Forpagter *Bech* velkommen i Præsidiets. Vi kender Dem, Forpagter *Bech*, som en for Landhusholdningsselskabets Formaal glødende interesseret og dygtigt arbejdende Personlighed, og hvis der i dette Øjeblik er nogen Vemod i mit Sind ved at vige mit Sæde i Præsidiets, saa er det ganske væsentlig afdæmpet ved, at det Sæde bliver indtaget af Dem. Velkommen i Præsidiets!

Forpagter *Aug. Bech*: Jeg vil gerne benytte den Lejlighed, der her er givet mig, til at takke Præsidium og Bestyrelsesraad samt Selskabets Medlemmer, fordi De har villet indvælge mig paa den Plads, der er saa ærefuld, og som Mænd igennem lange Tider har været stolte af at kunne indtage. Jeg føler mig overbevist om, at det Samarbejde, jeg vil faa fremover, ikke alene med de Mennesker, som elskværdigst har givet mig deres Stemmer, men ogsaa med de, som har stemt paa Forstander *Josef Hansen*, vil blive udmærket godt, idet jeg er sikker paa, at jeg vil blive mødt med den største Loyalitet.

Tilbage staar, om det vil være mig muligt at udfylde denne Plads paa en saadan Maade, at Medlemmerne kan være tjent dermed. Naar man ser hen til de to Forgængere paa denne Præsidioplads, som jeg nu kommer til at indtage, Forpagter *Sonne* og *Godsejer Hasselbalch*, saa vil man vide, at den Opgave, der her bliver stillet mig, bliver meget vanskelig, det bliver en tung Arv at løfte for mig. *Sonne* med sin fortrinlige Arbejdsindsats igennem det lange, lange Spand af Aar ved jeg, alle her inden for Selskabet har set op til, det ønsker jeg ikke ved denne Lejlighed at fordybe mig i. Men det er naturligt og rimeligt, at jeg i Dag, hvor *Dr. Hasselbalch* træder tilbage fra Landhusholdningsselskabets Præsidium, takker *Dr. Hasselbalch* for den 9-aarige Periode, i hvilken De paa en saa ganske enestaende og fortrinlig Maade har været med til at lede vort gamle Selskab. Det er jo saadan, at De har forstaaet dels Kunsten at bevare og dels Kunsten at forny, og uden det er det umuligt for Selskabet at leve videre og at arbejde fremad paa den Bane, som vi allesammen ønsker, at Selskabet skal betræde. Vi har alle forstaaet, at *Dr. Hasselbalchs* Gerning inden for Selskabet var præget af Kærlighed til det gamle Selskab, af Ærbødighed for Selskabet og dets Traditioner samtidig med, at *Dr. Hasselbalch* har forstaaet at blæse en frisk Vind ind over det gamle Selskab.

Den Opgave at forsøge at løfte denne Arv efter ham bliver ikke nem, men jeg vil gerne til den Tak, som jeg er overbevist om, at alle Selskabets Medlemmer ønsker at rette til Dem, gerne have Lov til privat at takke Dem, *Dr. Hasselbalch*, for alt, hvad De har været for mig, alt hvad De har lært mig i de Aar, vi paa forskellige Omraader

har haft et Samarbejde, der kun har været berigende og til Gavn og Støtte for mig. Jeg beder Forsamlingen rejse sig og med mig takke Dr. Hasselbalch for de 9 Aar, han har været med til at lede Selskabet.

Forsamlingen rejste sig og tilkendegav ved Haandklap sit varmeste Bifald.

Dr. Hasselbalch: Inden vi forlader dette Punkt paa Dagsordenen, vil jeg gerne til Forstander Josef Hansen sige, at jeg ud fra mine egne Synspunkter uhyre godt forstaar, at der ved denne Lejlighed var to Kandidater at vælge imellem. Det er sikkert mange af Dem bekendt, at jeg i en Aarrække har kæmpet forgæves for, at der ved hvert Valg skulde være to Kandidater, men et betydende Pres inden for Bestyrelsen gjorde, at Spørgsmaalet heller ikke denne Gang lod sig realisere, og at Deres Opstilling til Valg saaledes ikke skyldtes en Bestyrelsesbeslutning.

I Landhusholdningsselskabet er det udøvende Landbrug og det teoretiske Landbrug forenet og skal være forenet, og det er naturligt — maaske særligt efter Selskabets Rekonstruktion og nye Arbejdsfront — og ganske rimeligt, om en udpræget Repræsentant for Landbrugsteorien forsøges indvalgt i Præsidiestolen. Jeg siger dette som den uansvarlige Person, jeg nu er og uden Indflydelse paa Fremtidens Politik, og jeg beder Forstander Josef Hansen stille sig næste Gang; det vilde være en udmærket Løsning paa Landhusholdningsselskabets Præsidiiums Sammensætning, hvis vi ad Aare ser Forstander Josef Hansen i Præsidiet. Jeg tvivler ikke om, at Valgets Resultat som saadan ikke har udsaaet nogen Dragesæd mellem Forpagter Bech og Forstander Josef Hansen.

Professor Aksel Pedersen: Jeg vil gerne bede Forsamlingen om at være med til, selv om det allerede er sket, at bringe Dr. Hasselbalch en Tak og Hyldest, idet det jo er noget af en Mærkedag for Selskabet, naar Dr. Hasselbalch efter i 9 Aar at have været med til at sætte sit Præg paa Selskabet og dets Arbejde, i Dag fratræder som Præsident. I en for Selskabet og dets Fremtid afgørende Periode valgtes De, Dr. Hasselbalch, ind i Præsidiet. Den Indsats, De gennem disse Aar har gjort til Udvikling af Selskabet og til Fornyelse af dets Arbejdsomraader, vil blive staaende i Selskabets Historie. Gennem en Række frugtbringende Arbejdsaar inden for Landhusholdningsselskabets Præsidium har Deres rige Initiativ, Deres Trang til at gøre vort Selskab til en levende, virksom Del af det arbejdende, danske Landbrug, givet sig mange Udslag — sidst gennem Deres og Deres Hustrus storstiledede Gave til Fremme af Selskabets Landmandsuddannelse.

Selskabet er Dem megen Tak skyldig, og nu ved Deres Afgang ønsker Deres Kolleger i Præsidium og Bestyrelsesraad at give Udtryk for vor varme Anerkendelse af Deres betydningsfulde Indsats, og vi føler os forvisset om, at Selskabets Generalforsamling vil give sin

Tilslutning hertil. Idet vi hylder Dem for utrættelig og aldrig svækket Virkelyst i Selskabets Tjeneste og udtrykker Haabet om mange gode Arbejdsaar endnu, vil vi gerne som et beskedent, synligt Tegn paa vor Taknemmelighed bede Dem modtage en Erindring — et saakaldt Margrethebæger — med Inskriptionen: I taknemmelig Erindring. Underskrevet af Præsidium, Bestyrelsesraad og Sekretariat. Og vi beder Dem ligeledes modtage en Hyldestadresse, hvor vi i kort Form paa Papirét har givet Udtryk for vor Tak i følgende Ord:

„Hr. Dr. med. K. A. Hasselbalch.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Præsidium og Bestyrelsesraad føler Trang til ved Deres Afgang som Præsident — en Afgang, som vi dybt beklager — at udtrykke vor hjerteligste Tak for den store Dygtighed og udprægede Elskværdighed, hvormed De i de forløbne 9 Aar altid har varetaget vort Selskabs Interesser.

Paa Selskabets Vegne bringer vi Dem samtidig en varm Tak for den storstiledede Gave, Deres Hustru og De har ydet Selskabet ved Oprettelsen af „K. A. Hasselbalchs og Hustrus Legat“, og vi beder Dem være forvissat om, at det altid skal være vor Stræben at føre Arbejdet videre i den Aand, i hvilken Gaven er skænket Det kgl. danske Landhusholdningsselskab“.

Til Slut vil jeg gerne sige, at det vil være i Overensstemmelse med Selskabets Traditioner, at Dr. Hasselbalch ved sin Afgang som Præsident vælges til Æresmedlem af Landhusholdningsselskabet, og Bestyrelsesraadet henstiller til Generalforsamlingen at give dette Forslag sin Tilslutning.

Generalforsamlingen valgte med stærk Akklamation Dr. Hasselbalch til Æresmedlem af Landhusholdningsselskabet.

Dr. Hasselbalch takkede bevæget: Det er for meget og overdrevet og med en Gestus hen mod Sølvbægeret): Nu er Bægeret fuldt.

3. Optagne nye Medlemmer.

Hofjægermester *Chr. Lüttichau*: Ved Generalforsamlingen 1942 havde vi 1127 Medlemmer. Siden da er indmeldt 55 Medlemmer, medens der ved Udmeldelser og Dødsfald har været en Afgang paa 10, saaledes at Medlemstallet nu er 1176.

Siden sidste Generalforsamling har 6 indmeldt sig som livsvarige Medlemmer, saaledes at vi nu har 50 livsvarige Medlemmer.

Meddelelsen toges til Efterretning.

4. Meddelelse om Litteraturudvalgets Virksomhed.

Professor *Aksel Pedersen* gennemgik kort den trykte Beretning om Litteraturudvalgets Virksomhed, der var udsendt til Medlemmerne forud for Generalforsamlingen:

I 1942 nedsatte Landhusholdningsselskabet paa Grund af det stadig voksende Antal Bogudgivelser et særligt Udvalg herfor: Litteraturudvalget.

Dette Udvalg har gennemdrøftet alle Forslag til Bogudgivelser, og dets Medlemmer har paa forskellig Vis deltaget aktivt i selve Arbejdet med flere af Bogudgivelserne.

Imellem Landhusholdningsselskabet og Det danske Forlag er der med Ikrafttræden fra 1. November d. A. oprettet en Overenskomst, hvorefter Landhusholdningsselskabets Bøger vil blive solgt i Brugsforeningerne og ved Kolportører gennem nævnte Forlag. Selskabets Bøger vil fortsat kunne købes direkte fra Selskabet, medens Salget gennem Boghandelen grundet paa en Strid imellem Boghandlerne og Det danske Forlag er standset fra Begyndelsen af December, indtil disse Uoverensstemmelser forhaabentlig inden altfor længe er bragt ud af Verden.

I Præsidiets og Litteraturudvalget er der Enighed om, at Oprettelsen af denne Overenskomst var ønskelig.

Om Samarbejdet og Overenskomstens Virkninger for Selskabets Bogsalg er det for tidligt at udtale sig.

I det følgende skal gives en kort Oversigt over de forskellige Bogudgivelser:

A. Nye Udgaver eller Oplag:

1. *Husholdning paa Landet*. Salget af denne Bog (beg. Decbr. 1941) naaede til Juni 1943 10 000 Eksp. 3. Oplag paa ca. 10 000 Eksp. fremkom August 1943. Bogen fremkommer nu i 2 forskellige Indbindinger, een til Kr. 7,50, og een til Kr. 9,00.
2. *Dyrkning af Industriplanter*. 1. Oplag kom i Foraaret 1942 og udsolgtes paa et Aar. 2. Oplag paa 4 000 Eksp. kom i Juni i Aar. Bogen er udvidet en Del og forsynet med nogle Farvetavler. Prisen er Kr. 4,50.

Udover de ovennævnte 2 Bøger er i det forløbne Aar optrykt en af Vejledningerne: *Plantedyrkning* (der nu foreligger i 4de Udgave), og de 2 Grundbøger: *Gødningslære* og *Husdyravl*, der hermed foreligger i henholdsvis 4de og 3die Udgave.

B. Nye Bøger udkommen i 1943:

1. *Ensilering og Ensilage*, 176 Sider — Pris 3 Kr. skrevet af Konsulent H. Land Jensen og Forsøgsleder, Dr. agro. V. Steensberg, fremkom i Februar 1943. Den har faaet en god Modtagelse, og ca. Halvdelen af 1. Oplag er solgt. I A. I. V.-Ensilerings Hjemland har de baade billedmæssigt og indholdsmæssigt udnyttet den stærkt ved Udarbejdelse af en tilsvarende Bog.
2. *Pelsdyravl i Danmark*, 164 Sider — Pris 5 Kr., skrevet af Konsulenten for Danmarks Pelsdyravlerforening, Alf Lund, fremkom

- April 1943. Der har vist sig at være en endnu langt større Interesse for denne Bog, end det paa Forhaand kunde forudses. 1. Oplag paa 2000 Ekspl. maatte omgaaende efterfølges af endnu et Oplag paa 2000.
3. *Frøafgrødernes Sygdomme og Skadedyr*, 232 Sider med 48 Farvetavler, indb., Pris Kr. 5,50, er den kostbareste af de Bøger, Landhusholdningsselskabet hidtil har udgivet, men ved Tilsagn fra Sammenslutningen Stamfrøcentralen om Aftagning af et stort Parti fik vi Mod til at tage Opgaven op. Oplaget blev 15000 Ekspl., hvoraf der er disponeret over 12500 Ekspl. paa nærværende Tidspunkt. Med sine 48 Farvetavler følger den et værdifuldt Led til Rækken af „Sygdomsbøger“. I denne mangler inden for det egentlige Landbrugsomraade nu kun Kornets Sygdomme og Skadedyr — og denne er der truffet foreløbig Aftale om med Plantepatologerne.
 4. *Blandt Markens Kulturplanter*, en Tur i Marken med Sofus Franck, 81 Sider, Pris Kr. 1,75. (Partipris Kr. 1,40), adskiller sig væsentligt fra Landhusholdningsselskabets øvrige Bøger. — Den er skrevet af en københavnsk Skolemand med Skribentevner ud over det almindelige. Den er beregnet for den nye Ungdomsskole for de 14—18-aarige, altsaa til Hjælp for Kommuneskolelærerne ved Undervisningen af disse Unge. Det er derfor lige saa meget en „Naturlære“ som en landbrugsfaglig Bog — det er blot de almindelige Kulturplanter, der benyttes som Udgangspunkt for en mere almindelig Kundskabsmeddelelse.
 5. Bekæmpelse af *Plantesygdomme og Skadedyr*. Praktiske Forholdsregler i Landbruget. 32 Sider. Pris 1 Kr. (Partipris 80 Øre). Ved Dr. agro. Henning P. Hansen. — Et lille Skrift, der giver en Oversigt — en Huskeseddel om man vil — vedrørende alle de vigtigste Plantesygdomme og Skadedyr. — Den paaregnes dels anvendt noget i Aftenskolen, dels regner man med, at den vil vise sig nyttig f. Eks. for Landbrugsskolernes Elever som Oversigt over de praktiske Enkeltheder i det Stof, de har gennemgaaet paa Skolen.
 6. *Lommebog for Fodermestre og Besætningsejere* er udarbejdet af Konsulent Tage Andersen og Fodermestrene J. Gade Holm og B. V. Kjærshøj. Lommebogen, der indeholder en Række forskellige Noteringsskemaer, findes i 4 Standardstørrelser og 2 forskellige Indbindinger. (Pris fra 3 til 6,50 Kr.).
 7. *Grundbog i Havebrug* af Forstander Hakon Sørensen, Hornum. 160 Sider. Pris Kr. 1,75 (Partipris Kr. 1,40). — Et Led i Serien af Grundbøger udarbejdet paa Forslag af Konsulent J. Jepsen Jensen, Odense. — Med den stigende Interesse for Frugt-

avl og Køkkenurtdyrkning har man ment, at en saadan Bog kunde gøre god Nytte — selv om vi ikke venter, at den straks fra Starten bliver mødt med samme Interesse eller Efterspørgsel som de øvrige Grundbøger.

8. *Køkkenbog for unge Piger*. Af Konsulenterne Karen Harrekilde Petersen, Marie Eggert og Inger Weinreich. 272 Sider (heraf 100 linierede til Notater). Pris Kr. 3,50 (Partipris Kr. 2,75).

Denne Bog, der er beregnet til Brug i Husholdnings-Aftenskolen, er blevet til paa Foranledning af Foreningen af danske Husholdningslærere. Skønt det kun er et Par Maaneder siden, den fremkom, har den vundet stor Udbredelse, og første Oplag paa 6 000 er udsolgt. Et nyt, stort Oplag ventes færdigt omkring 10. December.

9. *Avl af Havefrø* af Forsøgsleder Reinh. Kristensen og Frøavlere Kr. Troelsen, 343 Sider. Indb., Pris 8,75. Denne Bog er blevet ca. $\frac{1}{2}$ Aar forsinket, men er til Gengæld blevet langt større og mere gennemillustreret end oprindelig paaregnet. Det er en virkelig grundig og udførlig Gennemgang af alle Planter, hvor Frøavlens rolle blot nogen Rolle.

Det var de Bøger, der allerede er fremkomne. I Løbet af faa Dage vil yderligere foreligge den anden store Frøavlsbog:

10. *Avl af Markfrø* af Direktør A. Poulsen og Fuldmægtig J. C. Andersen. 253 Sider. Indb. Kr. 6,00. Den sidst udkomne Bog om Frøavl — Redaktør Niels Jørgensens — udkom i første Halvdel af Tyverne. Den trængte derfor til en Afløser. De to meget kyndige Forfattere, der bl. a. har haft mange nyttige Erfaringer fra D. L. F. at bygge paa, har skrevet en udførlig Anvisning paa moderne Frøavl.

De tre nu foreliggende Bøger om Frøavl, som Landhusholdningsselskabet har udgivet, supplerer hinanden paa god Maade. Der er selvfølgelig noget om Sygdomme baade i „Avl af Markfrø“ og „Avl af Havefrø“, men den virkelig grundige Gennemgang af dette vigtige Omraade indenfor Frøavlens findes i „Frøafgrødernes Sygdomme og Skadedyr“.

I Løbet af 1—3 Maaneder vil yderligere fremkomme følgende 3 Bøger:

- En Bog „Landbohaven“ paa ca. 300 Sider.
- En Bog „Fødermesterbogen“ paa ca. 500 Sider.
- En Bog om Heste paa ca. 250 Sider.

Desuden er der flere andre Udgivelser under Forberedelse, men om disse er det endnu for tidligt at give nærmere Oplysninger.

Toges til Efterretning.

(Fortsættes.)

Udkomne Bøger.

Lommebog for Landmænd for Aaret 1944. Redigeret af Karsten Iversen. 46. Aargang. 243 Sider. (Kbhvn. 1943).

Tillæg 1942—43 til Samling af Danmarks Love. 3. Udgave, 1938. Kommenteret Udgave. Udgivet af M. Karnov. 279 Sider. (Kbhvn. 1943).

Fodringslære. Af Johs. Petersen-Dalum. 292 Sider. (Odense 1943).

Herregaardene og Samfundet. Under Redaktion af Therkel Mathiassen. Udgivet af Majoratsforeningen. 338 Sider. (Kbhvn. 1943).

Maskinhandleren. Jubilæumsnummer af Medlemsblad for dansk Maskinhandlerforening. 1918—1943. 105 Sider. (Kbhvn. 1943).

Arbejdskundskab for Landbougdommen. Af K. Helveg Petersen, Rich. Østlund og S. Juul Andersen under Medvirken af S. B. Isen. 164 Sider. (Odense 1943).

Beretning fra Bestyrelsen for Tuborgfondet med Regnskab for Aaret 1942. 28 Sider. (Kbhvn. 1943).

Beretning om Statsprøveanstaltens Virksomhed i Finansåret 1942—43. 37 Sider. (Kbhvn. 1943).

Bekæmpelse af Plantesygdomme og Skadedyr. Praktiske Forholdsregler i Landbruget. Af Dr. agro. Henning P. Hansen. Udgivet af Det kgl. danske Landhusholdningsselskab. 31 Sider. (Kbhvn. 1943).

Avl af Havefrø. Af Reinhardt Kristensen og Kr. Troelsen. Udgivet af Det kgl. danske Landhusholdningsselskab. 336 Sider. (Kbhvn. 1943).

Havebrug. Grundbog for det landbrugsfaglige Oplysningsarbejde. Af Hakon Sørensen. Udgivet af Det kgl. danske Landhusholdningsselskab. 159 Sider. (Kbhvn. 1943).

Plantedyrkning. 4. Udgave. Grundtræk vedrørende Landbrugs Jorddyrkning og Plantekultur. Vejledning for Elever i den landbrugsfaglige Aftenskole. Af Chr. Stahl. Udgivet af Det kgl. danske Landhusholdningsselskab. 76 Sider. (Kbhvn. 1943).

Sønder Omme og Omegns Landboforening 1893—1943. Et Jubilæumsskrift udgivet af Landboforeningen. Ved Førstelærer K. Knudsen. 105 Sider. (Vejle 1943).

Statens Husholdningsraads Aarsberetning. Finansaaret 1942/43. 99 Sider. (Kbhvn. 1943).

Beretning om Fyens Stifts patriotiske Selskabs Virksomhed i Finansaaret 1942/43. Udarbejdet af Selskabets Sekretær. 38 Sider. (Odense 1943).

Mindre Meddelelser.

Tilføjelse.

I *Tidsskrift for Landøkonomi*s Oktober-Nummer findes en Notits om, at Fru Magdalene Lauridsen efter Indstilling af Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde har faaet tildelt Landhusholdningsselskabets store Sølvbæger for særligt fortjenstfuldt Virke til Landbooplysningens Fremme. I Forbindelse hermed nævntes, hvem der iøvrigt havde faaet Bægeret tildelt. Beklageligvis manglede her Oplysning om, at ikke alene Hans Appel, men ogsaa Fru Jensine Petersen ved Dalum Landbrugsskoles Jubilæum i 1937 fik overrakt det omhandlede Sølvbæger.

Maskinkursus for Landmænd.

Da det ordinære Maskinkursus for Landmænd, der afholdes paa Teknologisk Institut fra 17. til 29. Januar, allerede er overtegnet, vil der blive afholdt et ganske tilsvarende Kursus fra 14. til 26. Februar.

Landbrugets Prisforhold i November Maaned 1943.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i Kr. pr. 100 kg.

	1942			1943		
	Hele Aaret	Jan -Nov.	Nov. Md.	Jan. -Nov.	Okt. Md.	Nov. Md.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk (ab Mejeri) ¹⁾	26,45	26,22	28,95	27,79	28,95	28,95
Smør, Notering	389	389	389	389	389	389
do. do. + Tillæg	445	445	445	445	445	445
Ost, 20 pCt.	199	199	199	199	199	199
Æg	231	230	250	243	270	270
Slagterisvin, (sl. V.)	247	247	248	267	272	272
do. do. 80½ kg og derover	251	250	264	283	288	288
Slagtekøer, Kbh., 1. Kl. (lev. V.)	134	133	152	129	129	129
Stude og Kvier, Esbjerg, 1. Kl. (lev. V.)	118	118	118	128	128	128
Smaagrise, Køge, Kr. pr. Stk. .	48	48	51	59	52	46
Kælvkøer, Odense, 1. Kl., Kr. pr. Stk. ²⁾	754	743	850	826	870	875
Unge Heste, Kr. pr. Stk.	2318	2302	2500	2515	2500	2500
Hvede	29,25	29,25	29,25	29,25	29,25	29,25
Rug	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25	30,25
Byg, 2/r.	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Havre	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25	26,25
Hø	37,24	37,56	33,00	27,51	21,75	22,00
Kartofler, Sælgers St., Sjæll. ...	17,50	17,69	15,20	14,06	13,50	13,60
Runkelroefrø	245	—	—	245	175	178
Kaalroefrø	525	—	—	386	—	163
Rødkløverfrø, halvsildig	980	—	—	796	500	520
Hvidkløverfrø	958	963	950	835	700	665
Hundegræsfrø	258	258	260	256	250	250
Alm. Rajgræsfrø	224	222	225	200	165 ³⁾	165 ³⁾
Ital. do.	209	210	205	182	150	150
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	23,48	23,45	23,00	24,73	25,00	25,00
Sv. Ammoniak	24,00	24,03	24,20	24,63	24,90	24,90
40 pCt. Kaligødning	19,74	19,72	19,80	18,69	18,25	18,45

1) Inkl. Tillæg.

2) Bestaaet Tuberkulinprøven.

3) Tidlige Stammer.

Korn = Maksimalpriser.

For Svin over 80 kg betales fra Oktober 1942 et Tillæg paa 16 Øre pr. kg.

Tabel 2. Prisindeks. (Femaaret 1909/14 = 100).

	1942			1943		
	Hele Aaret	Jan. -Nov.	Nov. Md.	Jan. -Nov.	Okt. Md.	Nov. Mdt.
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	252	250	276	265	276	276
Smør, Notering	186	186	186	186	186	186
do. do. + Tillæg	213	213	213	213	213	213
Ost	349	349	349	349	349	349
Æg	196	195	212	206	229	229
Slagterisvin	259	258	270	290	295	296
Slagtekøer (København)	231	229	262	222	222	222
Stude og Kvier (Esbjerg)	193	193	193	210	210	210
Unge Heste (Odense)	315	312	339	341	339	339
Hvede	212	212	212	212	212	212
Rug	253	253	253	253	253	253
Byg, 2/r.	204	204	204	204	204	204
Havre	218	218	218	218	218	218
Hø	542	547	480	400	317	320
Kartofler, Sælgers St., Sjæll. ...	467	472	405	375	360	363
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	122	122	119	128	130	130
40 pCt. Kaligødning	166	165	166	157	153	155
Vejede Prisindeks for:						
Mejeriprodukter	222	221	225	224	225	225
Husdyrprodukter, ialt	232	231	243	241	246	246
Korn	216	216	216	216	216	216
Planteprodukter, ialt	261	263	246	239	234	235
Landbrugsprodukter, ialt	234	233	243	241	245	246
Kunstgødning	168	168	167	165	158	158
Markfrø	366	366	366	371	371	371

1769 — 29de Januar — 1944

Den 29de Januar bliver Det kgl. danske Landhusholdnings-selskab 175 Aar, og det havde været naturligt, om det gamle Selskab, vort Lands ældste landøkonomiske Sammenslutning, havde festligholdt denne Mærkedag, men Forholdene er for Tiden af en saadan Karakter, at dette ikke lader sig gøre. Mange ældre Medlemmer vil endnu med Glæde mindes den smukke Sammenkomst, der kastede Glans over 150-Aarsdagen, og baade yngre og ældre havde sikkert gerne set, at der havde været Mulighed for at højtideligholde de 175 Aar!

De sidst forløbne 25 Aar har — som mange tidligere Perioder i Selskabets Historie — bragt saavel Opgangsom Nedgangstider for Selskabet. Naar vi nu ved denne Milepæl standser op et Øjeblik, har vi dog saa afgjort mest at glædes over. Fra Perioden 1919—1944 kan saaledes bl. a. nævnes, at Selskabet i 1933 rykkede ind i sin egen Bygning, opført paa Landbohøjskolens Grund efter Forhandling med Landbrugsministeriet. Samme Aar dannedes *Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde*, og i dennes Arbejde deltager Landhusholdningsselskabet med stor Interesse. Navnlig i de sidste Aar har Selskabet udsendt en betydelig Række faglige Bøger, der er stillet til Landbrugets Raadighed til beskedne Priser, hvilket har medført, at Bøgerne er udkommet i meget betydelige Oplag. Lærlingeinstitutionen inden for Selskabet stammer helt fra 1820, og netop nu

arbejdes der paa at udvide Rammerne for denne betydningfulde Del af Selskabets Virksomhed.

Alle de forannævnte Foranstaltninger i Forbindelse med adskilligt andet har været medvirkende til, at Medlemskredsen har været stærkt voksende, ja, næsten fordoblet fra Begyndelsen af 1930erne, men det er vort Haab og vor Tro, at vi kan komme meget videre frem, og vi beder alle Medlemmerne være os behjælpelige dermed!

Fordomsfri i de Retningslinier, man agter at følge i Fremtiden og dog knyttet til de smukke Traditioner, der har baaret Selskabet gennem gode og daarlige Tider i de forløbne 175 Aar, udtaler vi vor Forhaabning om, at Det kgl. danske Landhusholdningsselskab fortsat maa udføre sit Arbejde til Gavn for vort Fædreland og derigennem til Ære for Selskabet!

Paul Petersen

Carl Ludvigsen *Ligert Ried*